

Titulació	Tipus	Curs
Psicologia	OP	4

Professor/a de contacte

Nom : Marta Padrós Castells

Correu electrònic : marta.padros@uab.cat

Equip docent

Andrea Calsamiglia Madurga

Marta Padrós Castells

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Es recomana haver cursat prèviament: "La dimensió social de la persona" i "Influència social i grups". També resulta molt profitós en l'aprenentatge cursar al mateix temps l'assignatura anual "Pràctica de la Intervenció Educativa i Psicosocial".

Objectius

Fins ara, l'estudiant haurà entrat en contacte amb la Psicologia Social des d'un punt de vista general, coneixerà les seves perspectives teòriques i metodològiques més habituals a l'anàlisi dels processos psicosocials, així com les aproximacions i eines de treball de la intervenció social i educativa.

L'objectiu formatiu d'aquesta assignatura és adquirir competències professionals per comprendre i generar canvis socials a la realitat que ens envolta.

Resultats d'aprenentatge

1. Descriure els processos que intervenen en la interacció social.
2. Relacionar conceptes psicosocials actuals amb fenòmens socials contemporanis.
3. Identificar quins conceptes teòrics tenen més poder explicatiu per a fenòmens socials específics.
4. Explorar formes d'anàlisi del comportament humà que reconguin la pluralitat de normes socials.
5. Identificar les normes socials que diferencien entre comportament normal i anormal.
6. Esquematitzar les relacions de poder que normalitzen o patologitzen les característiques de determinats grups de persones.

7. Comunicar coneixements amb rigor i suport documental.
8. Revisar críticament casos concrets de recerca i intervenció en l'àmbit de l'acció col·lectiva.
9. Apreciar les dificultats en la implantació de programes de gestió poblacional.
10. Identificar les dimensions crítiques de l'activitat professional en l'àmbit de l'acció col·lectiva.
11. Identificar els principis epistemològics de les teories psicosocials contemporànies.
12. Esquematitzar les propostes de recerca que es deriven de les principals perspectives teòriques en l'anàlisi i la intervenció social.
13. Valorar les limitacions de les perspectives teòriques en l'anàlisi de fenòmens socials contemporanis.
14. Argumentar la pertinència de les decisions en relació amb les qüestions estudiades.
15. Emmarcar i extreure conseqüències sobre les epistemologies implicades en l'elecció de cada mètode.
16. Avaluar la pertinència dels vincles entre teoria i mètode.
17. Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
18. Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
19. Criticar els efectes de la pròpia pràctica sobre les persones, tenint en compte la complexitat de la diversitat humana.
20. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
21. Proposar projectes i accions que estiguin d'acord amb els principis de responsabilitat ètica i de respecte pels drets humans i els drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
22. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
23. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.

Continguts

1. Dinàmica d'anàlisi i intervenció de fenòmens socials contemporanis
 - 1.1 Concepcions de problemes socials i socioeducatius
 - 1.2 Principis epistemològics i metodològics de l'abordatge dels problemes socials
2. Perspectives de recerca i anàlisi psicosocial
 - 2.1. Mètodes de recerca aplicada
 - 2.2. Perspectives discursives d'anàlisi
 - 2.3. Perspectives etnogràfiques d'anàlisi
3. Perspectives d'intervenció psicosocial
 - 3.1 Fonaments de la intervenció
 - 3.2 Disseny d'intervencions. Sensibilització, interaccions, xarxes i comunitats
 - 3.3 Eines d'avaluació i anàlisi de resultats
4. Anàlisi i intervenció per la transformació social
 - 4.1 Reflexió crítica de l'anàlisi i la intervenció psicosocial
 - 4.2 Controvèrsies del camp de la intervenció social i socioeducativa

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lectura de textos	30	1,2	
Conferències	24	0,96	
Pràctiques d'aula / tallers	12	0,48	
Estudi	30	1,2	
Elaboració de treballs en grup	24	0,96	
Recerca de documentació	10	0,4	

Debats i tutories virtuals	10	0,4
Elaboració de resums i anàlisi de lectures	10	0,4

Les activitats dirigides de l'assignatura s'imparteixen en 12 sessions de continguts teòrics i 6 sessions de treball pràctic, sempre en sessions de 2 hores. El seu desenvolupament combina els següents recursos didàctics:

- Les 12 sessions teòriques tindran o bé un format de classe magistral o bé d'exposició de grups d'estudiants i debats participatius. Es treballaran aspectes teòrics, metodològics i tècnics per l'anàlisi i la intervenció social i psicoeducativa.
- Les 6 sessions pràctiques consistiran en tallers de treball per a desenvolupar totes les fases per al diagnòstic, disseny, realització i avaluació d'una campanya de sensibilització en un context educatiu o social.

Les activitats supervisades, grupals i individuals, tractaran concretament sobre qüestions associades al disseny i a la realització dels treballs grupal i individual.

Les activitats autònomes consistiran en revisions individuals i grupals de material bibliogràfic i documental, que donarà lloc a la realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums, que seran utilitzats posteriorment en els treballs individuals i grupals.

Es farà servir el moodle com a eina fonamental de comunicació.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Ev2 Participació en debats a aula	30%	0	0	6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Ev3 Informe d'intervenció en grup	40%	0	0	12, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23
Ev1 Exposició en grup	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17

Ev1 - Exposició en grup (30%): Presentar de manera grupal diferents eines teòriques i metodològiques per l'anàlisi i la intervenció psicosocial. En aquesta presentació, l'estudiantat haurà de generar dinàmiques creatives pel debat del grup classe sobre els continguts de cada tema. Hi haurà una presentació per tema, de manera que cada estudiant haurà de presentar aquesta evidència en la data corresponent al tema a presentar (entre les setmanes 5 i 14).

Ev2 - Debat. Participació individual sobre lectures (30%): De forma individual, els/les estudiants hauran de participar activament en el debat de 2 temes diferents dels de la seva exposició, en la data corresponent als temes escollits (entre les setmanes 5 i 14). Per preparar aquesta participació, els/les estudiants hauran de llegir i resumir les lectures assignades als temes i preparar diferents qüestions a debat. La nota d'aquesta evidència serà el resultat de la mitjana aritmètica de les 2 participacions de cada estudiant.

Ev3 - Informe d'intervenció en grup (40%): L'informe grupal contindrà els processos de diagnòstic, realització i avaluació de la campanya de sensibilització realitzada pel grup (setmana 15). També s'avaluarà l'exposició grupal sobre els resultats d'aquesta intervenció (setmana 14)

Tipus de retorn	Avaluació	Setmana
Oral	Ev1. Exposició	Cada setmana d'exposició. Nota numèrica. Setmana 15.

Oral	Ev2. Debat	Cada setmana al debat. Nota numèrica. Setmana 15.
Escrit	Ev3. Treball grupal	Setmana 16.

Avaluació única: L'avaluació única es realitzarà en el segon període avaluatiu de l'assignatura. S'avaluaran tots els continguts de l'assignatura. Es farà una exposició grupal o individual (a determinar) d'un dels temes teòrics de l'assignatura prèviament triat (Ev1); una prova escrita individual de 2 hores per a avaluar els continguts dels 10 temes teòrics (EV2), i es lliurarà l'informe de pràctiques (grup o individual, a determinar) que haurà de contenir el procés de diagnòstic, realització i avaluació d'una campanya de sensibilització respecte d'un problema psicosocial o educatiu (Ev3). L'avaluació única se sol·licita telemàticament (E-formulari) en el període específic (més informació al web de la Facultat).

Durada en hores (de l'acte presencial)

TAULA D'ACTIVITATS D'AVALUACIÓ ÚNICA

Nom i descripció de l'evidència	Data realització/entrega		
Av1 (treball de grup o individual, exposició oral)	30%	Av1, 30 minuts	Segon període avaluatiu
Av2 (prova escrita individual de continguts dels temes teòrics)	30%	Av2, 2 hores	
Av3 (informe grupal o individual): diagnòstic, realització i avaluació d'una Campanya de sensibilització	40%		

En aquesta assignatura es permet l'ús d'eines d'intel·ligència artificial generativa com a suport al procés d'aprenentatge, sempre que se'n faci un ús transparent, responsable i crític. En totes les activitats avaluable, l'estudiant haurà d'indicar si ha utilitzat o no eines d'IA. En cas d'haver-ne utilitzat, caldrà especificar quines eines s'han emprat, amb quina finalitat i en quina fase del treball, i incloure una breu reflexió sobre les seves aportacions i limitacions. La IA no pot substituir l'anàlisi, la fonamentació teòrica, el diagnòstic, el disseny de la intervenció ni la reflexió crítica pròpia. L'ús no declarat, acrític o que comprometi l'autoria del treball podrà comportar penalització en la qualificació de l'activitat.

La nota final de l'assignatura s'obtindrà tal com es descriu per l'avaluació continuada. S'aplicarà el mateix procés de recuperació que el de l'avaluació continuada.

Assignatura superada: Per SUPERAR l'assignatura a l'avaluació continuada cal haver obtingut un total d'almenys 5 punts en l'avaluació continuada, amb un mínim de 5 punts o més (en una escala 0-10) en cadascuna de les evidències. En cas de no assolir aquests requisits la nota màxima que es pot obtenir és de 4,5 punts.

Avaluable: Es considerarà avaluable l'estudiant que hagi presentat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior 40% del total de l'assignatura.

Noavaluable: Es considerarà No avaluable el fet que encara que l'estudiant hagi presentat diverses proves el pes total en relació amb el conjunt de l'assignatura sigui inferior al 40%.

Recuperació: Pot optar l'alumnat que al llarg de l'avaluació continuada hagi realitzat evidències amb un pes igual o major a 2/3 de la qualificació total i hagi obtingut una nota mitjana inferior a 5 punts.

L'estudiant podrà tornar a presentar els resums i qüestions referits a 2 temes diferents del de l'exposició o bé la presentació oral d'eines teòriques i metodològiques per l'anàlisi i la intervenció psicosocial, que podrà lliurar-se individualment o en grup. També podrà tornar a presentar l'informe de la intervenció realitzada, sempre que s'hagin portat a terme les activitats d'intervenció requerides.

L'estudiant que es presenti a l'avaluació única podrà tornar-se a presentar a l'examen escrit, la presentació oral (individualment o en grup) i també podrà tornar a presentar l'informe (individualment o en grup) de la intervenció realitzada, sempre que s'hagin portat a terme les activitats d'intervenció requerides.

No es preveu que l'alumnat de 2ª o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

El sistema d'avaluació d'aquesta assignatura s'ha elaborat de manera subordinada als requisits que s'exposen a les Pautes d'avaluació de les titulacions de la Facultat de Psicologia, que es poden consultar en: <https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.htm>

Bibliografia

Bàsica

Gordo, Angel y Serrano, Araceli (Coords.) (2008). *Estrategias y prácticas cualitativas de investigación social*. Madrid: Editorial Pearson

Montenegro, Marisela (Coord.) (2011). *Intervenció Social. Controvèrsies teòriques i metodològiques*. Barcelona: EDIUOC.

Rodríguez, Israel (Coord.) (2011). *Psicología comunitaria y problemas sociales*. Barcelona: EDIUOC.

Complementària

Carvajal, Zaira; Chinchilla, Hellen; Penabad, María Amalia y Ulate, Carmen E. (Editoras) (2014). *Guía para acompañar procesos de sensibilización sobre inclusión social y equidad desde la perspectiva interseccional*. Segunda edición. Heredia, Costa Rica: Medidas para la Inclusión Social y Equidad en Instituciones de Educación Superior en América Latina (MISEAL-Costa Rica).

Cassán, Nizaiá (Coord.) (2017). *Evaluación e intervención psicosocial*. Barcelona: EDIUOC.

Galaz, Catherine & Montenegro, Marisela (2015). Gubernamentalidad y relaciones de inclusión/exclusión: los dispositivos de intervención social dirigidos a mujeres inmigradas en España. *Universitas Psychologica*, 14(5), 1667-1680. <https://doi.org/10.11144/Javeriana.up14-5.grie>

Goetz, Judith P. y LeCompte, Margaret D. (1988): *Etnografía y diseño cualitativo en investigación cualitativa*. Madrid: Morata.

Guasch, Óscar (1997). *Observación participante*. Madrid: CIS.

Gutiérrez-Rodríguez, Encarnación (2016). Percibiendo el despojo: Estudios sobre mujeres y género entre el racismo institucional y las políticas de control migratorio en la universidad neoliberal. *Foro Internacional de Estudios sobre la Mujer*, 54, 167-177. <https://doi.org/10.1016/j.wsif.2015.06.013>

Hammersley, Martyn y Atkinson, Paul (1994). *Etnografía. Métodos de investigación*. Barcelona: Paidós.

Ibáñez, Tomás (1990). *Aproximaciones a la Psicología social*. Barcelona: Senday.

Íñiguez, Lupicinio (2003). *Análisis del discurso*. Barcelona: EDIUOC.

Lander, Edgardo (2000). *La colonialidad del saber: eurocentrismo y ciencias sociales latinoamericanas*. Caracas: Ediciones Faces UCV / UNESCO.

Moreno, Manuel y Molina, Nelson (2018). La Intervención Social como objeto de estudio: discursos, prácticas, problematizaciones y propuestas. *Athenea Digital*, 18(3), e2055. <https://doi.org/10.5565/rev/athenea.2055>

Prado, Luís (2008). Los horizontes de la intervención en lo social. *Reflexión Política*, 10(20), 58-69. Retrieved from <http://www.redalyc.org/articulo.oa?id=11002006>

Rocu, Patricia (Coord.). (2019). *Estrategias para incorporar la perspectiva étnica en la universidad. Las historias cuentan, cuéntanos la tuya: la voz del alumnado universitario afrodescendiente*. Madrid: Unidad de Diversidad. Universidad Complutense de Madrid.

Programari

S'afavorirà l'ús d'eines de programari lliure sempre que sigui possible.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.

A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	11	Català	primer quadrimestre	matí-mixt